

8. Δεξιότητες Διαχείρισης Σταδιοδρομίας και Επαγγελματική Ανάπτυξη

Οι δεξιότητες διαχείρισης σταδιοδρομίας αποτελούν ένα πλέγμα αυτορρυθμιζόμενων δεξιοτήτων που ενδυναμώνουν την ικανότητα του ατόμου για μάθηση, προσαρμογή, πρόβλεψη, διερεύνηση, δημιουργία αλληλαγών και αντιμετώπιση μεταβάσεων (Αργυροπούλου & Λορέντζος, 2021). Πρόκειται, δηλαδή, για έναν συνδυασμό στοιχείων προσωπικότητας, συμπεριφορών και δεξιοτήτων, που φαίνεται να είναι εξαιρετικά σημαντικές για τη συνδιαλλαγή μεταξύ της εσωτερικής-ψυχολογικής πλευράς και της εξωτερικής-κοινωνικής πλευράς του ατόμου, στη δόμηση και την εξέλιξη της σταδιοδρομίας του (Αργυροπούλου, 2019). Επομένως, οι δεξιότητες διαχείρισης σταδιοδρομίας αποτελούν σημαντικά «εφόδια» στην προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη του ατόμου, καθώς συμβάλλουν στην ενίσχυση πολλών πτυχών του εαυτού και στη δημιουργία ψυχολογικών πόρων για τη διατήρηση της προσωπικής και κοινωνικής ευημερίας εν μέσω μεταβαλλόμενων κοινωνικών και οικονομικών συνθηκών και δομών (Di Fabio & Kenny, 2016· ΕΟΠΠΕΠ, 2013). Σύγχρονες επιστημονικές αντιλήψεις αναφέρουν ότι οι δεξιότητες διαχείρισης σταδιοδρομίας θεωρούνται μετα-δεξιότητες ή μακρο-ικανότητες, καθώς συναποτελούνται από επιμέρους ικανότητες. Με την προσέγγιση αυτή αναδεικνύεται τόσο το πολυδιάστατο περιεχόμενό τους, όσο και η αναγκαιότητα εμπλοκής ποικίλων επαγγελματιών στον σχεδιασμό, την υλοποίηση και αξιολόγηση προγραμμάτων και παρεμβάσεων ανάπτυξης των δεξιοτήτων αυτών από νεαρή ηλικία (ΕΟΠΠΕΠ, 2021).

Καθώς απομακρυνόμαστε πλέον από μια γραμμική σταδιοδρομία που διέπεται από σταθερούς και κοινούς για όλους κανόνες, οι άνθρωποι χρειάζεται να επενδύουν διαρκώς στην εκπαίδευση και την ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων, προκειμένου να ανταποκριθούν σε μια διά βίου εξέλιξη της επαγγελματικής τους διαδρομής με τρόπους προσωπικά συμφέροντες, που αποκτώνται μέσω της μάθησης και της εμπειρίας. Ως εκ τούτου, η επιτυχία στην επαγγελματική ζωή φαίνεται ότι θα στηρίζεται πλέον, πέρα από την τεχνική γνώση και την

εκπαίδευση επαγγελματικών δεξιοτήτων, σε επιπρόσθετες δεξιότητες που επιτρέπουν στο άτομο να είναι ενεργός συντελεστής στη διαχείριση της επαγγελματικής του διαδρομής στον σύγχρονο παρακώδη εργασιακό κόσμο. Για τον λόγο αυτό, η απόκτηση των δεξιοτήτων αυτών συμβάλλει στη διαχείριση μη γραμμικών σταδιοδρομιών, αυξάνει την απασχολησιμότητα, προωθώντας τη διορατικότητα και την αναστοχαστικότητα σχετικά με τον εαυτό και το περιβάλλον, ενώ συντελεί και στη συνεχιζόμενη αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό των επαγγελματικών προσόντων (Savickas, 2011). Είναι δεδομένο, λοιπόν, ότι κάθε επάγγελμα απαιτεί σε μεγαλύτερο βαθμό κάποιες από τις δεξιότητες διαχείρισης σταδιοδρομίας.

Υπό το πρίσμα αυτό, οι δεξιότητες διαχείρισης σταδιοδρομίας συμβάλλουν στη δημιουργία ενός προσωπικού κεφαλαίου στη ζωή των ανθρώπων (Di Fabio & VanEsbroeck, 2016) που διευκολύνει την άνθηση των ικανοτήτων τους, όχι μόνο σε ενδο-προσωπικό επίπεδο, αλλά και σε δια-προσωπικό, με αποτέλεσμα να αναπτύσσουν έλεγχο και αυτονομία, να βιώνουν ψυχολογική ευημερία και να επιδιώκουν την κοινωνική τους εναρμόνιση (Di Fabio & Tsuda, 2018). Με βάση την αντίληψη αυτή, οι άνθρωποι που είναι πρόθυμοι να εξελίξουν, εκτός από τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς τους, και τους προσωπικούς τους πόρους, θα επιτύχουν τη θετική διαχείριση σχέσεων, την αποδοχή της αλληλαγής και την πολιτισμική ενσυναίσθηση στη διερεύνηση και τον σχεδιασμό της σταδιοδρομίας τους (Valickas, Raišienė & Rapuano, 2019). Έτσι, ενώ μέχρι σήμερα το άτομο επιδιώκει να δώσει απάντηση στο ερώτημα: *«Πώς θα σχεδιάσω τη σταδιοδρομία μου, προκειμένου να δώσω νόημα, κατεύθυνση και σκοπό στη ζωή μου;»*, από εδώ και πέρα καλείται να απαντήσει και σε ένα άλλο σημαντικό ζήτημα: *«Σε ποιες δραστηριότητες μπορώ να εμπληκτώ, προκειμένου να διαμορφώσω μια ενεργό ζωή που θα συμβάλει στην ανθρώπινη, δίκαιη και βιώσιμη παγκόσμια ανάπτυξη;»* (Guichard, 2018). Οι απαντήσεις στα παραπάνω ερωτήματα μπορεί να συνδεθούν με την ανάπτυξη των δεξιοτήτων διαχείρισης σταδιοδρομίας, καθώς αποτελούν μια προοπτική πρωτογενούς πρόληψης (Di Fabio & Kenny, 2015) (δόμηση μιας υγιούς προσωπικής και επαγγελματικής ζωής) και θετικής ανάπτυξης. Μέσω έγκαιρων παρεμβάσεων παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών, μπορεί να καλλιεργηθούν προσωπικοί πόροι και δυνατότητες που θα λειτουργήσουν όχι μόνο ως προστατευτικός παράγοντας για την αντιμετώπιση των προκλήσεων στη σταδιοδρομία, αλλά και ως ένας ελπιδοφόρος πυρήνας πόρων για την αλληλεπίδραση ατόμου-περιβάλλοντος. Ειδικά, στη σύγχρονη εποχή που βιώνουμε ένα εύρος από διαφορετικά σοκ σταδιοδρομίας, αλλά και ποικίλα αρνητικά γεγονότα, η αξιοποίηση των δεξιοτήτων διαχείρισης σταδιοδρομίας θα μπορούσε να ενδυναμώσει

το άτομο, ώστε να καταστήσει το αρνητικό γεγονός περισσότερο διαχειρίσιμο και, ενδεχομένως, πιο ευνοϊκό για την προσωπική του ανάπτυξη (Akkermans, Richardson & Kraimer, 2020) τόσο σε μικρο- όσο και μακρο-επίπεδο. Κατά ανάλογο τρόπο, οι δεξιότητες διαχείρισης σταδιοδρομίας μπορεί να φανούν εξαιρετικά ωφέλιμες για την πολιτισμική ενσυναίσθηση στον χώρο της εργασίας και τις εργασιακές μας σχέσεις, καθώς η συνέργεια που προϋποθέτει η ανάπτυξη των δεξιοτήτων αυτών μεταξύ ατόμου και περιβάλλοντος επηρεάζει τον τρόπο που μαθαίνουμε για τον εαυτό μας μέσω των σχέσεων με τους άλλους και το περιβάλλον τους (Blustein, 2011).

Καθώς το εύρος των δεξιοτήτων διαχείρισης σταδιοδρομίας είναι αρκετά μεγάλο, στο παρόν κεφάλαιο παραθέτουμε ορισμένες δεξιότητες διαχείρισης σταδιοδρομίας, οι οποίες βοηθούν τους νέους ανθρώπους να αξιοποιούν και να διαχειρίζονται αποτελεσματικά τη μάθησή τους, συνδέοντάς τη με τις επιθυμίες και τα μελλοντικά τους σχέδια. Ακόμη βοηθούν τους ενήλικες να διαχειρίζονται αποτελεσματικά τις μεταβάσεις μεταξύ των διαφορετικών ρόλων που αναλαμβάνουν σε ποικίλα πλαίσια μάθησης και εργασίας, προκειμένου να εγκαθιδρύσουν μια ισορροπία μεταξύ της προσωπικής και της επαγγελματικής τους ζωής, αναδεικνύοντας παράλληλα την ανάγκη για μια λειτουργική και βιώσιμη συνδιαλλαγή με το περιβάλλον τους. Επιπλέον, βοηθούν το άτομο να αντιμετωπίζει τις ανατροπές στη ζωή του, συμπεριλαμβανομένων θεμάτων υγείας, ευημερίας, εκπαίδευσης και εργασίας, οι οποίες, αναμφίβολα, θα εκτυλίσσονται στα χρόνια που έρχονται (Αργυροπούλου & Λορέντζος, 2021):

Θετική αυτοαξιολόγηση: Αναφέρεται στη θετική κρίση του ατόμου αναφορικά με την αυτοεκτίμηση, την αυτεπάρκεια, την έδρα ελέγχου και την απουσία συναισθήματος απαισιοδοξίας. Η θετική αυτοαξιολόγηση ενισχύει τον έφηβο να παραμείνει αισιόδοξος και να δεσμευθεί με περισσότερο ενεργό τρόπο στην επίτευξη ενός εκπαιδευτικού ή επαγγελματικού στόχου (Judge, Erez, Bono & Thoresen, 2003), ενώ ωθεί τους ενήλικες στην ανάληψη σύνθετων εργασιών, ενισχύοντας την εργασιακή επίδοση λόγω της εμπιστοσύνης στις δυνάμεις τους, την οποία αναπτύσσουν (Judge & Bono, 2001).

Δημιουργική αυτεπάρκεια: Αναφέρεται στην «ανοιχτή» διάθεση για νέες ιδέες και εμπειρίες, την ευαισθησία στο ωραίο, τη διάθεση για ποικιλία και την πνευματική περιέργεια. Η δημιουργική αυτεπάρκεια φαίνεται ότι εμπλέκει τον έφηβο στη διαδικασία της μάθησης, όχι ως παθητικό ακροατή, αλλά ως ενεργό μέτοχο σε μια διαδικασία σύνθεσης και ανάπτυξης (Storme & Celik, 2017). Τα άτομα έρχονται συχνά αντιμέτωπα με μεγάλο αριθμό μεμονωμένων πληροφοριών, όταν διερευνούν επιλογές σταδιοδρομίας και χρειάζεται να αναδει-

κνύουν την προθυμία να αλλιάξουν την οπτική γωνία του προβλήματος, ώστε να καταλήξουν σε νέες και πρωτότυπες λύσεις.

Κινητοποίηση για την επίτευξη στόχων: Πρόκειται για την ικανότητα διαρκούς ανάπτυξης δεξιοτήτων προσανατολισμού για την επιτυχή επίτευξη ενός έργου. Η διαδικασία καθορισμού στόχων επιτρέπει να διακρίνουμε πού θέλουμε να πάμε στη ζωή μας. Καθορίζοντας επακριβείς και ξεκάθαρους στόχους, μπορούμε να μετρούμε την επιτυχία τους και να αντιλαμβάνομαστε την πρόδοδό μας. Η παροχή, λοιπόν, κινήτρων σε εφήβους και νέους ενθαρρύνει την επιλογή μακροπρόθεσμων στόχων και τον καθορισμό μικρότερων βραχυπρόθεσμων βημάτων για την υλοποίησή τους (Ford, 1992). Η συμπεριφορά αυτή αναφέρεται στην ισορροπία ανάμεσα στο να αναλαμβάνει κανείς ένα ρίσκο, αλλά ταυτόχρονα να έχει υπολογίσει από πριν τα ενδεχόμενα αποτελέσματα, ούτως ώστε οι στόχοι που θέτει και η συμπεριφορά από την οποία ακολουθούνται αυτοί να είναι σε επαφή με την πραγματικότητα.

Επαγρύπνηση: Αναφέρεται στην ικανότητα του ατόμου να πληηγείται σε περιβάλλοντα στα οποία ενυπάρχει έντονα το στοιχείο της αβεβαιότητας, ενώ προϋποθέτει την ανάπτυξη στρατηγικών αντιμετώπισης προκλήσεων (Di Fabio, 2014). Η επαγρύπνηση μπορεί να συμβάλει στην ενίσχυση της προσωπικής επάρκειας στη διαδικασία λήψης απόφασης και την αποτελεσματική διαχείριση των δυσκολιών που ενέχουν οι επαγγελματικές αναζητήσεις, γεγονός που ενδυναμώνει τον αυτοέλεγχο, την αυτενέργεια και την αυτονομία στις αποφάσεις.

Συναισθηματική νοημοσύνη: Εκφράζει την ικανότητα του ατόμου να κινητοποιεί τον εαυτό του για να επιτύχει έναν στόχο, να επιμένει ενάντια στις ματαιώσεις, να ελέγχει τις παρορμήσεις του, να χαλιναγωγεί την ανυπομονησία του, να ρυθμίζει σωστά τη διάθεσή του και να έχει ενσυναίσθηση και αισιοδοξία (Φλουρής, 2005, όπ. αναφ. στο Καραβία, 2020). Η συναισθηματική νοημοσύνη αποτελεί σημαντικό παράγοντα επιρροής στην επαγγελματική και στην προσωπική ζωή. Οι δεξιότητες της συναισθηματικής νοημοσύνης διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην καθημερινή ζωή των ανθρώπων, καθώς ενισχύουν τις διαπροσωπικές σχέσεις, βοηθούν στην αποτελεσματική διαχείριση για την επίλυση προβλημάτων και τη λήψη αποφάσεων, ενώ επιδρούν στον τρόπο που τα άτομα διαχειρίζονται το επαγγελματικό στρες και τις συνέπειές του (Καραβία, 2020).

Ανθεκτικότητα: Περιγράφει τον τρόπο που το άτομο διαχειρίζεται την αντιξοότητα, την αλληλαγή ή την ευκαιρία, ενώ λειτουργεί ως ικανότητα προσαρμογής και ανάπτυξης μετασχηματιστικής μάθησης, όταν το άτομο αντιμετωπίζει αλλαγές στη σταδιοδρομία του. Οι ανθεκτικοί έφηβοι δεν αποφεύγουν τις δύσκολες καταστάσεις, αλλά τις διαχειρίζονται με λειτουργικό τρόπο και περισ-

σότερη επαγγελματική γνώση (Charokoraki, Kaliris, & Argyropoulou, 2019). Κατά ανάλογο τρόπο, οι ανθεκτικοί ενήλικες μπορούν να επιβιώνουν μέσα από τα συναισθήματα και τις συνέπειες των εντάσεων και των επώδυνων γεγονότων.

Διεκδικητικότητα: Σχετίζεται με την έκφραση της δικής μας οπτικής με έναν άμεσο και ξεκάθαρο τρόπο, αναλαμβάνοντας την ευθύνη των συνεπειών αυτών των σκέψεων και των συμπεριφορών μας, σεβόμενοι παράλληλα τους άλλους. Οι δεξιότητες διεκδικητικότητας βοηθούν τους εφήβους να αξιοποιούν δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων και να λαμβάνουν αποφάσεις κάνοντας επιλογές που αφορούν τη ζωή τους (Λορέντζος, 2020). Επομένως, η διεκδικητικότητα ενισχύει την αυτοεκτίμηση και την άσκηση ελέγχου στη ζωή μας.

Ενεργητικότητα προς απροσδόκητα γεγονότα και μετατροπή αυτών σε ευκαιρίες ανάπτυξης: Αποδίδει έμφαση στην ενεργητική και μαθησιακή στάση του ατόμου απέναντι στα απροσδόκητα (μη αναμενόμενα) γεγονότα, καθιστώντας ικανούς εφήβους και νέους να αναγνωρίζουν, να δημιουργούν και να αξιοποιούν «τυχαία» γεγονότα ως επαγγελματικές ευκαιρίες. Οι άνθρωποι που είναι «ανοιχτοί» και θετικοί απέναντι σε νέες καταστάσεις και σε απρόβλεπτα γεγονότα μπορεί να βελτιώσουν την επαγγελματική, αλλά και την προσωπική τους ζωή, αναπτύσσοντας περιέργεια (διερευνώ νέες μαθησιακές ευκαιρίες), επιμονή (καταβάλλω κάθε προσπάθεια, παρά τα όποια εμπόδια), ευελιξία (αλλάζω στάσεις και καταστάσεις), αισιοδοξία (θεωρώ τις νέες ευκαιρίες εφικτές και επιτεύξιμες) και διάθεση ανάληψης ρίσκου (αναλαμβάνω δράση ενόψει αβέβαιων αποτελεσμάτων) (Μουράτογλου, 2020).

Αίσθηση χρονικής προοπτικής και οραματισμός μέλλοντος: Αναφέρεται όχι μόνο στις σκέψεις του ατόμου για το μέλλον, αλλά συμπεριλαμβάνει συμπεριφορές, κίνητρα και συναισθήματα για την αξία των μελλοντικών γεγονότων. Οι έφηβοι-μαθητές που αντιλαμβάνονται τη συσχέτιση ανάμεσα σε δραστηριότητες της καθημερινής σχολικής ζωής με την κατάκτηση των μελλοντικών επαγγελματικών τους στόχων επενδύουν στον σχεδιασμό και στη συστηματική ανάλυση των πληροφοριών στην προσέγγιση των επιλογών τους και αναδεικνύουν ευελιξία στις επαγγελματικές τους αναζητήσεις. Με τον τρόπο αυτό, αντιμετωπίζουν τα αναπτυξιακά καθήκοντα της διαδικασίας λήψης απόφασης αναδεικνύοντας προσαρμοστική συμπεριφορά, παρά τις αντιλαμβανόμενες δυσκολίες και τους κινδύνους που σχετίζονται με τις μελλοντικές επιλογές σταδιοδρομίας (Αργυροπούλου, Τερζάκη & Χαροκοπάκη, 2021).

Κριτική σκέψη: Αναφέρεται στον διαφορετικό τρόπο σκέψης και την αξιοποίηση πληροφοριών που προέρχονται από πολλαπλές πηγές. Η ανάπτυξη κριτικής σκέψης στους εφήβους φαίνεται να συντελεί στην εξαγωγή ορθολο-

γικών συμπερασμάτων που προκύπτουν όχι από την απλή παθητική αποδοχή των πληροφοριών, αλλά από την ενεργό επεξεργασία και ενδεχομένως αμφισβήτησή τους (ΕΟΠΠΕΠ, 2021). Η κριτική σκέψη ενθαρρύνει τους ανθρώπους να σκέφτονται πριν πράξουν, τους βοηθάει να στηρίζονται καλύτερα στα υπάρχοντα γεγονότα και να δρουν με βάση τη λογική παρά με το συναίσθημα. Τους ωθεί να δίνουν βαρύτητα στις λεπτομέρειες, να αναλύουν τις πληροφορίες, να αφουγκράζονται γεγονότα και καταστάσεις και, τέλος, να δίνουν ιδιαίτερη έμφαση στις πιθανότητες κατά τη μαθησιακή τους διαδικασία.

Επαγγελματική προσαρμοστικότητα: Περιγράφει την ετοιμότητα του ατόμου να ανταποκριθεί σε όλους τους προβλέψιμους αναπτυξιακούς στόχους που αφορούν την προετοιμασία και συμμετοχή του σε εργασιακούς ρόλους, αλλά και να αντιμετωπίσει όλες τις απρόβλεπτες προσαρμογές, που ενδεχομένως θα απαιτηθούν από τις αλλαγές στις εργασιακές συνθήκες και την αγορά εργασίας ευρύτερα (Savickas, 2013). Όσο πιο ενεργός είναι ο άνθρωπος, σχετικά με τη σταδιοδρομία του, και εμπλέκεται σε διεργασίες, όπως το να κάνει ερωτήσεις, να αναζητά πληροφορίες και πρόσωπα που θα τον υποστηρίξουν, να παρατηρεί, να δίνει και να παίρνει ανατροφοδότηση, να μαθαίνει από τα λάθη του, καθώς και να δοκιμάζει και να πειραματίζεται, τόσο περισσότερο καλλιεργεί την προσαρμοστικότητά του.

Δεξιότητες διαχείρισης σταδιοδρομίας και προδραστική συμπεριφορά

Η προδραστική συμπεριφορά σχετίζεται κυρίως με τη δυναμικότητα, την αποφασιστικότητα και τον σχεδιασμό. Ο όρος «προδραστική προσωπικότητα» αναφέρεται σε εκείνους τους ανθρώπους που συνηθίζουν να καινοτομούν, να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες, να λαμβάνουν με μεγαλύτερη άνεση αποφάσεις και να τις θέτουν σε εφαρμογή. Με βάση αυτά τα χαρακτηριστικά, αναμένεται ότι οι άνθρωποι με προδραστική προσωπικότητα προσχεδιάζουν με επιμέλεια το μέλλον τους, υπολογίζουν και προλαμβάνουν τους ενδεχόμενους κινδύνους στον σχεδιασμό τους, είναι αποφασιστικοί, καινοτόμοι και ενεργητικοί (Αργυροπούλου, 2021). Για παράδειγμα, οι άνθρωποι που εκδηλώνουν προενεργητική συμπεριφορά αυτοκατευθύνονται, προβλέπουν πιθανά προβλήματα στα υφιστάμενα και μελλοντικά εκπαιδευτικά και επαγγελματικά τους σχέδια, θέτουν ουσιαστικούς στόχους, αναζητούν πληροφορίες, σκέφτονται εναλλακτικές λύσεις, επιμένουν και πετυχαίνουν θετικά αποτελέσματα. Η προενεργητική διαχείριση, λοιπόν, ενδυναμώνει το άτομο, ώστε να μην αποδέ-

χεται παθητικά τους περιβαλλοντικούς περιορισμούς, αλλά να βρίσκει τρόπους να μετασχηματίζει τις καταστάσεις της ζωής του ή να τις διαχειρίζεται με αποτελεσματικότητα. Επομένως, οι προδραστικοί άνθρωποι αναπτύσσουν και αξιοποιούν τις δεξιότητες διαχείρισης σταδιοδρομίας τους, μεταβιβάζοντας τη μάθηση που έχουν απομοιώσει στην κοινωνική τους ζωή (Τερζάκη, 2019). Πρόκειται, δηλαδή, για μια ενεργητική, δυναμική αλληλεπίδραση ατόμου και περιβάλλοντος, μέσα από την οποία μεταβάλλει το άτομο τον χώρο του, αλλά ταυτόχρονα μεταβάλλεται και το ίδιο, κατασκευάζοντας έτσι την επαγγελματική του πραγματικότητα και πορεία

Εθνικό Πλαίσιο Δεξιοτήτων Διαχείρισης Ζωής και Σταδιοδρομίας

Το Εθνικό Πλαίσιο Δεξιοτήτων Διαχείρισης Ζωής και Σταδιοδρομίας συνδράμει στην ενίσχυση της κατανόησης και της προώθησης των δεξιοτήτων διαχείρισης ζωής και σταδιοδρομίας σε εθνικό επίπεδο, μέσω της ανάπτυξης ενός κοινού πλαισίου αναφοράς για μελλοντικά εγχειρήματα που άπτονται των δεξιοτήτων, σε διαφορετικά επίπεδα εκπαίδευσης, αλλά και σε διαφορετικούς τομείς και κλάδους (π.χ. εκπαίδευση, κατάρτιση, εργασία, απασχόληση). Ανάλογα πλαίσια έχουν δημιουργηθεί και εξακολουθούν να δημιουργούνται σε διάφορες Ευρωπαϊκές χώρες και αποτελούν τον ενδεδειγμένο επιστημονικό τρόπο για την αξιολόγηση και πιστοποίηση των δεξιοτήτων διαχείρισης σταδιοδρομίας. Επομένως, η ανάπτυξη του εθνικού πλαισίου συνδέεται με τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Δικτύου Πολιτικής στη Διά Βίου Συμβουλευτική και τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό (European Lifelong Guidance Policy Network, ELGPN), σύμφωνα με την οποία κάθε χώρα παροτρύνεται να αναπτύξει ένα εθνικό πλαίσιο δεξιοτήτων διαχείρισης σταδιοδρομίας (career management skills framework - Blueprint) (ΕΟΠΠΕΠ, 2021).

Σκοπός, λοιπόν, του πλαισίου είναι η δημιουργία ενός οδηγού, ο οποίος συνδέει στοιχεία από τις θεωρίες της Συμβουλευτικής και της επαγγελματικής ανάπτυξης, τη συμβουλευτική πράξη και τις εθνικές και ευρωπαϊκές πολιτικές, με στόχο την υποστήριξη των ατόμων αναφορικά με τη διαχείριση της ζωής και της σταδιοδρομίας τους. Οι έννοιες της ζωής και της σταδιοδρομίας χρησιμοποιούνται ολόένα και περισσότερο συνδυαστικά, προκειμένου να δοθεί έμφαση αφενός στη μεταξύ τους διασύνδεση, αφετέρου στον ενεργό ρόλο που οφείλουν να αναλάβουν τα άτομα στη διαχείριση της προσωπικής και επαγγελματικής τους ανάπτυξης. Το πλαίσιο αυτό περιλαμβάνει πέντε δεξιό-